

Forfatter: Heiberg, P. A.

Titel: Udrag fra Rigsdalers-Sedlens Hændelser

Citation: Heiberg, P. A.: "Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter", i Heiberg, P. A.: *Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter*, udg. af Otto Borchsenius ; Fr. Winkel Horn , 1884, s. 157. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-heibergpa01val-shoot-idm140167181372576/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Peter Andreas Heibergs Udvalgte Skrifter

Naturen ikke var ond, og som under en bedre Skæbne kanskje vilde have blevet et Mønster paa Mennekesfjærlighed.

Jeg kommer altsaa tilbage til min egen Historie. Det varede ikke meget længe, før end Forvalteren skulde indsende en Del Bøge til sin Herkøb, der var en ung Hof-Kavaler, som ved sin Faders Død var for et halvt Aar siden bleven Ejer af anseelige Godser og store Midler.

Jeg blev da pakket i et Brev tillige med en stor Del andre af mine Ligemænd, og saaledes sendt til Kjøbenhavn, hvor jeg kom i et nyt Herkøbs Hænder.

Min nye Herre kaldte sig Junker Laps. Jeg har ikke kunnet opdage, om det var hans Dobnavn, hans Titnavn, eller om der i Danmark gives nogen vis odelig Familie af det Navn Laps. Derimod kan er, da man den Lapske Familie upaatvibteligen være den allerførste i hele Danmark og Norge, thi man skal ikke just komme i ret mange adelige Selskaber, uden man jo finder nogle Laps'er deriblandt. Skulde det ellers være en eller anden af mine Væfere meget anseelig at faa nogen Oplysning herom, da kan jeg ikke give dem bedre Raad, end at de henvende sig til det kongelige danske genealogiske og heraldiske Selskab, hvor jeg fornunder, at de enten hos Forvalderen eller Kassereren vil erholde den allertilfredsiggende Underretning.

Jeg véd just ikke, om de adelige Laps'er af Bededags-Aften's Selskabet eller noget andet Selskabs vilde være fornøjede med, at jeg saaledes indtrænger mig selv og indleder andre i deres genealogiske Hensætteligheder, men det soar være lige meget; man kan ikke skrive alle Menneker til Boks, og jeg siger som Sterne: in writing what I have set about, I shall con-

Bededags-Aften's Selskabet, Store Bededags-Aften spafere, som bekendt. Kjøbenhavnens, og især og fremmest da „Lapsene“, paa Boksen fra Bl. 6 til 7, medens Kirkefogterne angede — in writing, what I have set about o f o, det jeg skriver, hvad jeg har begyndt paa, agter jeg hverken at holde mig deres eller noget som helst andet Mennekeses Forretter efterrettelig

fine myself neither to their rules, nor to any man's rules that ever lived. Derimod en af Laps'erne selv vilde paa Forlangende give den nødvendige Underretning, saa behøvede jeg ikke at henvise nogen til det genealogiske Selskab; men man véd, at de satte deres Rang og Herkomst uden for sig, hvilket skal forestille en Cherubin med et gløende Sværd, for at afholde Profanum vulgus fra at indtrænge sig til dem. Ikke des mindre, da jeg hender denne Glans ikke at være andet end Ungtemandens Vns, gaar jeg min Bane ligefrem, enten den saa falder herbi deres Kasser, eller nogen anden Kasse i Verden, og siger som Ereolles hos Westphos:

Kivovon pav avrhhs avra av rpiavav' eva.

Hid' elkonava rrvavru ra avpara

Avra av' avrhav r' av avrhava' avav avra.

hvilket jeg oversætter paa Dansk, siden al Verdens Laps'er ellers ikke vilde forstaa det, saaledes paa min Vis: Jeg frygter aldrig for nogen Mand's Rang og Karakter: Skjalde og adelige Raabner ride ikke Hul paa Skindet, og Hjalme og Bjælde og alskens Kling Klang, det bider ikke, med mindre der kommer et Stykke skarpt Ravn til.

Ku til min nye Herre, Junker Laps, igjen. Ved sin Faders Død var han, som sagt, bleven Herre over anseelige Midler. Han havde lært alt, hvad en Adelsmand behøver at vide, det er at sige: han forstod Fransk, en halv Snes Leds Latin, han kunde danse, ride, jægte, spille kort, pynte sig ved Hjulv af et Par Djenere, samt bedømme Roder og Skuespil. Disse herlige Egenheder skulde han nu til at udvide og gjøre mere glimende ved uidentifikte Refier.

Jeg véd ikke, hvad for en god Mand der havde lagt ham, at en Mand, der vilde rejse med Nytte, burde først kjende sit eget Hædrenekand. Saa meget er vist, at den, der havde givet

Profanum vulgus den nemme Fok. — Ereolles, Færdigheden i Westphos' Traktat „De ins mod Heber.“ — *Kivovon av* o f o. Jeg frygter ikke for nogen Prædike paa en Mand: Karakterer er alle fornunder, og Hjalmbulle og Bjælde bide ikke uden Sund.